

Motion till riksdagen

1988/89:T539

av Hans Nyhage och Rolf Dahlberg (båda m)
Sveriges första lokomotiv

Förstlingen är det första lok, som byggdes och användes i Sverige. Det levererades mellan 1848 och 1853 från Theofon Munktells Mek. Verkstad i Eskilstuna till entreprenören F Sundler vid Norbergs järnvägs byggnad. Denne flyttade sedan loket till banbygget Nora-Ervalla, varvid det ändrades från 891 mm:s spårvidd till normalspårvidd 1.435 mm, vilket gör det fullt möjligt att idag restaurera loket igen.

Loket blev kvar på Norabanan till 1892, då det såldes som skrot. Vissa delar har tillvaratagits och finns nu bevarade på ett järnvägsmuseum i Gävle liksom en miniatyrmodell av loket.

Det har sedan länge betraktats som en skandal av järnvägshistoriker och järnvägsentusiaster, att Sveriges första egentillverkade lok inte finns att visa upp. Inte minst gäller detta inför den stora mängd utländska gäster, som varje år besöker museet. Under 1988 gästades museet av den internationella musei-järnvägssammanslutningen MOROP med 400 delegater från olika länder. De visade ett stort intresse för det som fanns att visa av "Förstlingen" och var förvånade över att loket inte byggts upp i full skala.

Statens järnvägar, som idag är huvudman för museet, ändrar nu sin struktur radikalt och det är därmed mindre troligt, att SJ i framtiden skulle ha större intresse än hittills av vare sig museet eller en uppbyggnad av "Förstlingen". Det är emellertid inte minst ur kulturhistorisk synpunkt angeläget, att detta projekt kommer till stånd. Det bör därför ankomma på regeringen att utreda förutsättningarna härför.

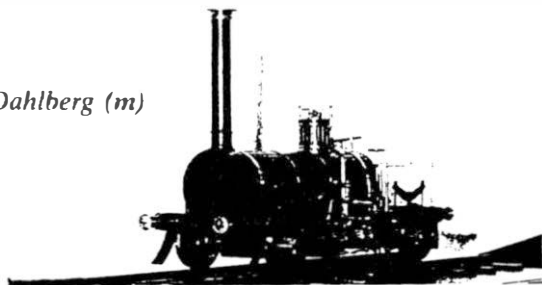
Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen hos regeringen begär en utredning om möjligheten att
återuppbygga Sveriges första egentillverkade lok "Förstlingen".

Stockholm den 24 januari 1989

Hans Nyhage (m)

Rolf Dahlberg (m)

Förstlingen

1853